

Vergaderjaar 2024–2025

31 293

Primair Onderwijs

Nr. 796

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 april 2025

In de maatschappij en in de politiek wordt een levendige discussie gevoerd over de overgang van de basisschool naar de middelbare school en de rol van de doorstroomtoets daarin. De diversiteit aan doorstroomtoetsen, die er sinds de Wet eindtoetsing po in 2015 is en die met de Wet doorstroomtoetsen po in 2022 werd bestendigd, staat ter discussie. Zoals in januari met uw Kamer is gedeeld, loopt er momenteel een verkenning om opvolging te geven aan de motie van het lid Rooderkerk (D66). Met deze verkenning geven we inzicht in wat er nodig is om te komen tot één doorstroomtoets, inclusief een mogelijk tijdspad voor de invoering daarvan.¹ In deze brief wordt uw Kamer geïnformeerd over de voortgang en het tijdspad van deze verkenning.

Verkenning mogelijke scenario's één doorstroomtoets

Het Ministerie van OCW brengt momenteel drie scenario's in kaart voor de invoering van één doorstroomtoets. Dit doen we in nauw overleg met verschillende partners: zowel partijen uit het onderwijsveld (de onderwijsbonden, de sectorraden, Ouders en Onderwijs, AVS), als de Inspectie, toetsexperts en uitvoeringsorganisaties, waaronder stichting Cito en het College voor Toetsen en Examens (CvTE) worden hierbij betrokken. We verkennen de volgende scenario's:

1. één doorstroomtoets voor alle leerlingen;
2. één toetsaanbieder die een papieren en een digitale variant van dezelfde doorstroomtoets ontwikkelt;
3. behoud van een pluriform aanbod met meerdere toetsaanbieders
 - Door ook dit scenario uit te werken zijn alle scenario's, met de voor- en nadelen, goed met elkaar te vergelijken.

Binnen de drie scenario's moeten verschillende afwegingen worden gemaakt. Wordt de toets bijvoorbeeld aangeboden door de overheid of vanuit de markt? En hoe kunnen we waarborgen dat de toets aansluit bij

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2024–2025, 31 293, nr. 770.

de behoeftes van verschillende leerlingen en kansengelijkheid ten goede komt? En in hoeverre bieden verschillende scenario's kansen om een doorstroomtoets te ontwikkelen die breder meet dan taal en rekenen en bijvoorbeeld ook kennis over wereldoriëntatie van de leerling inzichtelijk maakt?

Ook willen we scherp hebben welke wensen er in het veld leven voor de afnamevorm en andere onderwijskundige keuzes. De pluriformiteit in het toetsstelsel, die er ook al voor invoering van de Wet eindtoetsing PO in 2015 was, heeft immers relevante innovaties opgeleverd. Bijvoorbeeld adaptieve toetsing en instructievideo's voorzien van Nederlands met Gebaren. Ook weten we dat veel scholen een toets kiezen die aansluit bij hun leerlingvolgsysteem. Als daarin keuzevrijheid blijft bestaan, hoe zou dat dan verband houden met één doorstroomtoets voor alle leerlingen? We zoeken bij de toekomstige stelselinrichting dus de balans tussen een hoge kwaliteit van toetsen, vergelijkbaarheid door het hele stelsel heen en gelijke kansen voor alle leerlingen.

Onderdeel van deze verkenning is ook hoe de komende jaren naar een eventueel nieuw stelsel van doorstroomtoetsen kan worden toe gewerkt. Elk van de bovengenoemde scenario's hebben namelijk diverse juridische en financiële consequenties. Bovendien willen we ervoor zorgen dat wijzigingen in het toetsstelsel zoveel mogelijk samen vallen met wijzigingen naar aanleiding van het nieuwe curriculum, zodat scholen en leerlingen niet op te veel verschillende momenten te maken hebben met veranderingen.

Tijdpad

In dit najaar wordt het eindverslag van deze verkenning met uw Kamer gedeeld. Dit eindverslag bestaat uit de definitieve scenario's, een inventarisatie van financiële en juridische consequenties en uitvoeringsvraagstukken, een mogelijk tijdpad voor invoering van wijzigingen in het stelsel, en een inventarisatie van relevante factoren en afwegingen.

Voortgang toetsen primair onderwijs

U ontvangt binnenkort nog een brief waarin ik toelicht hoe OCW werkt aan de doorontwikkeling van toetsen in het primair onderwijs. Dit doen we in nauwe samenspraak met het veld en in de context van zowel de curriculumherziening als verschillende wensen vanuit het veld en de politiek. In diezelfde brief wordt uw Kamer geïnformeerd over de tweede afname van de doorstroomtoets en het voorlopige beeld van de landelijke toetsresultaten, opgesteld door het CvTE. Daarnaast bied ik uw Kamer in die brief twee onderzoeken aan waaruit blijkt dat de doorstroomtoets een belangrijk instrument is en blijft om leerlingen een passend schooladvies te geven voor het vo.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M.L.J. Paul